

Nödbistånd boende

Information om rutinen

190501, senaste revidering 200528

Vilka grupper omfattas av rutinen?

Enskilda/familjer som i den akuta situationen **inte bedöms** tillhöra en särskilt utsatt grupp och ha speciella svårigheter att ordna boende på egen hand, dvs. som inte tillhör socialtjänstens målgrupper

Vilka grupper omfattas inte av rutinen?

Enskilda/familjer som i den akuta situationen **bedöms** tillhöra en särskilt utsatt grupp och ha speciella svårigheter att ordna boende på egen hand (missbruk, skyddsbehov, funktionsnedsättning osv.)

För dessa grupper får nödbistånd boende **inte** verkställas med stöd av denna rutin.

Vad innebär rutinen?

- Ett förtydligande av handlägningsprocessen för nödbistånd boende (tak över huvudet)
- Tät uppföljning genom veckovisa beslut
- Boendecoachning ska alltid erbjudas som del i arbetsplan
- Hjälptill självhjälp – vi hjälper enskilda/familjer till en ökad självständighet och till ökade möjligheter att leva ett självständigt liv utan insatser från socialtjänsten

Vem har rätt till bistånd i form av boende?

Den enskilde/familjen ska uppfylla tre kriterier:

1. Vara **helt bostadslös**
 2. Ha speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad. Detta avser speciella svårigheter hos den enskilde (saknar förmåga), inte generella svårigheter i en stor stad med bostadsbrist.
 3. Tillhöra en socialt utsatt grupp som behöver särskild hjälp att anskaffa en bostad.
- (4 kapitlet 1 § SoL)
- SeHandledning Bistånd till boende, del 1 (bedömningsstöd) för stöd i bedömning om den enskilde/familjen har speciella svårigheter att skaffa bostad på egen hand.

Nödbistånd boende – vissa undantag

- Bevilja tak över huvudet, så kallat nödbistånd boende:
 - Vid situationer som den enskilde/familjen inte kan råda över
 - Under en begränsad tid
 - Även till dem som **inte tillhör socialtjänstens målgrupp**. Detta för att undvika nöd och ge den enskilde/familjen skälig tid att på egen hand ordna tak över huvudet
- Den enskilde/familjen ska kunna redogöra för hur man försökt att lösa situationen på egen hand
- Situationen ska ha uppstått hastigt eller utan förvarning
- Av utredning/bedömning ska det framgå:
 - ✓ Att den enskilde/familjen är helt bostadslös
 - ✓ Vad den enskilde/familjen gjort för att ordna tak över huvudet på egen hand
 - ✓ Analys av den enskildes förmåga att ordna boende/tak över huvudet på egen hand

Rutinen

- Om de sökande inte uppfyller kriterier eller tillhör socialtjänstens målgrupp:
 - Avslag på ansökan om bostadsanskaffning
- Nödprövning vid behov:
 - Ekonomisk normberäkning: finns det pengar är det inte nöd.
 - Den enskilde ska redogöra för hur den har försökt lösa sin boendesituation.
- Om nöd förekommer:
 - Beslut om bifall nödbistånd boende för att ge personen tid att lösa sin boendesituation.
Kan fattas i båda ärendetyperna ekonomiskt bistånd och övrigt bistånd
- Beslutet tidsbegränsas till **max 7 dagar (30 dagar för barnfamiljer)**
- Beslutet verkställs genom utbetalning av schablon (se bilaga till rutinen), undantag barnfamiljer för vilka verkställighet sker genom placering i lägenhetsboende inom Boende och hemlöshet

Rutinen

- En arbetsplan upprättas och ska innehålla:
 - Krav för biståndet
 - Hur personen själv ska lösa sin boendesituation
 - Stöd i form av boendecoachning
- Arbetsplanen följs upp inom en vecka:
 - Den enskilde ska redovisa söka bostäder (hela Sverige som huvudregel, finns undantag) och redovisa kvitto* på att pengarna använts till tak över huvudet.
- Om den enskilde inte följer sin arbetsplan kan skäl för avslag på ansökan om fortsatt bistånd föreligga.

** För vad som betraktas som giltigt kvitto och vad som ska framgå av kvittot, se nästa bild*

Kontroll av kvitto/verifikation

Verifikationer som ska lämnas in:

- Bokningsbekräftelse (om sådan finns), kassakvitto och kontokortsslip (kassakvitto och kontokortsslip kan vara integrerade).

Vad ska framgå av kvittot:

- Datum för köpet, vad som har köpts, belopp med specificering av moms, säljare, organisationsnummer/momsregistreringsnummer.

Om den enskilde inom ramen för sin nya ansökan inte inkommer med underlag som visar (dvs underlag som vi utifrån ovanstående inte bedömer vara tillräckliga) att hen använt utbetalda medel till boende tidigare:

- Ny ansökan avslås med motiveringen att det inte är visat att det föreligger nöd då den enskilde inte använt tidigare utbetalda medel till boende och således har kunnat lösa sitt behov av boendet på annat sätt.

Vid misstanke om oriktiga verifikationer:

- Vid samtycke från den enskilde kontaktas vandrarhemmet/hotellet för kontroll av inlämnade underlag.
- Om misstanken gäller oegentligheter kopplade till företaget görs en kontroll av företaget via creditsafe (LINK har behörighet och kan vara behjälplig).

Särskild hantering för barnfamiljer

Beslutsperiod

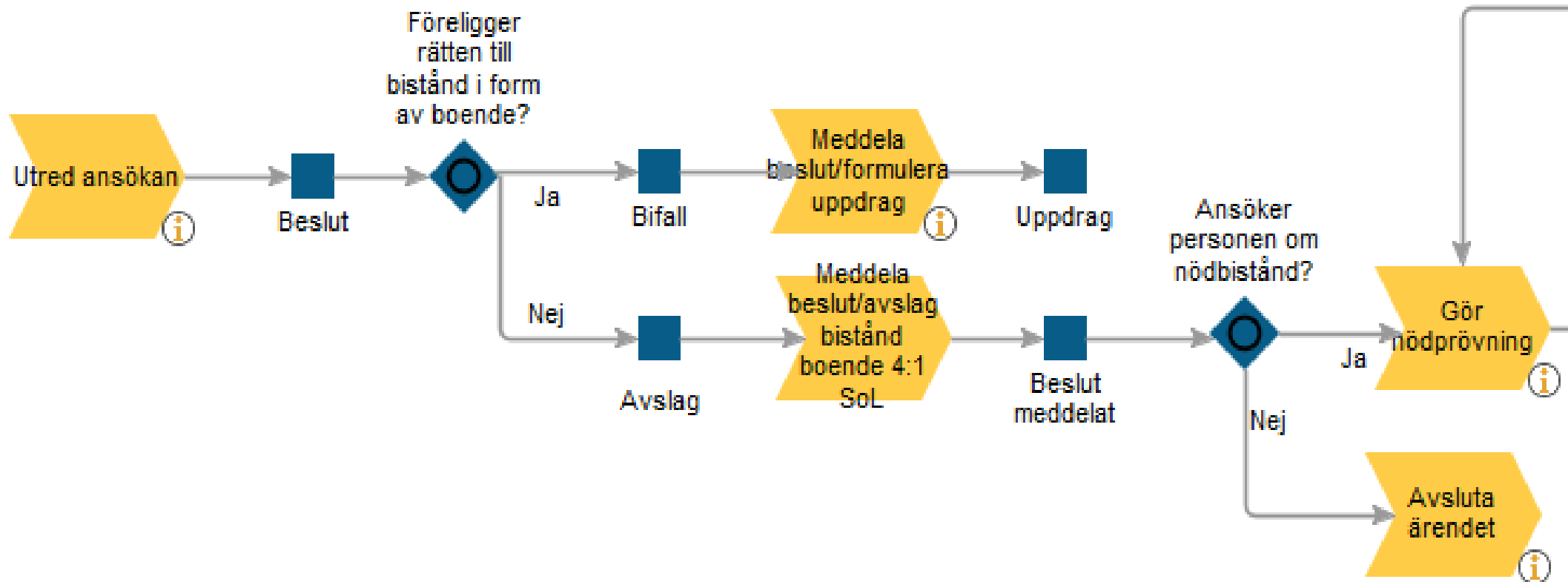
- För barnfamiljer är beslutstiden 30 dagar. Detta för att öka stabilitet och trygghet för barnfamiljerna genom att den stress och oro som följde av de tidigare veckovisa besluten reduceras.

Verkställighet

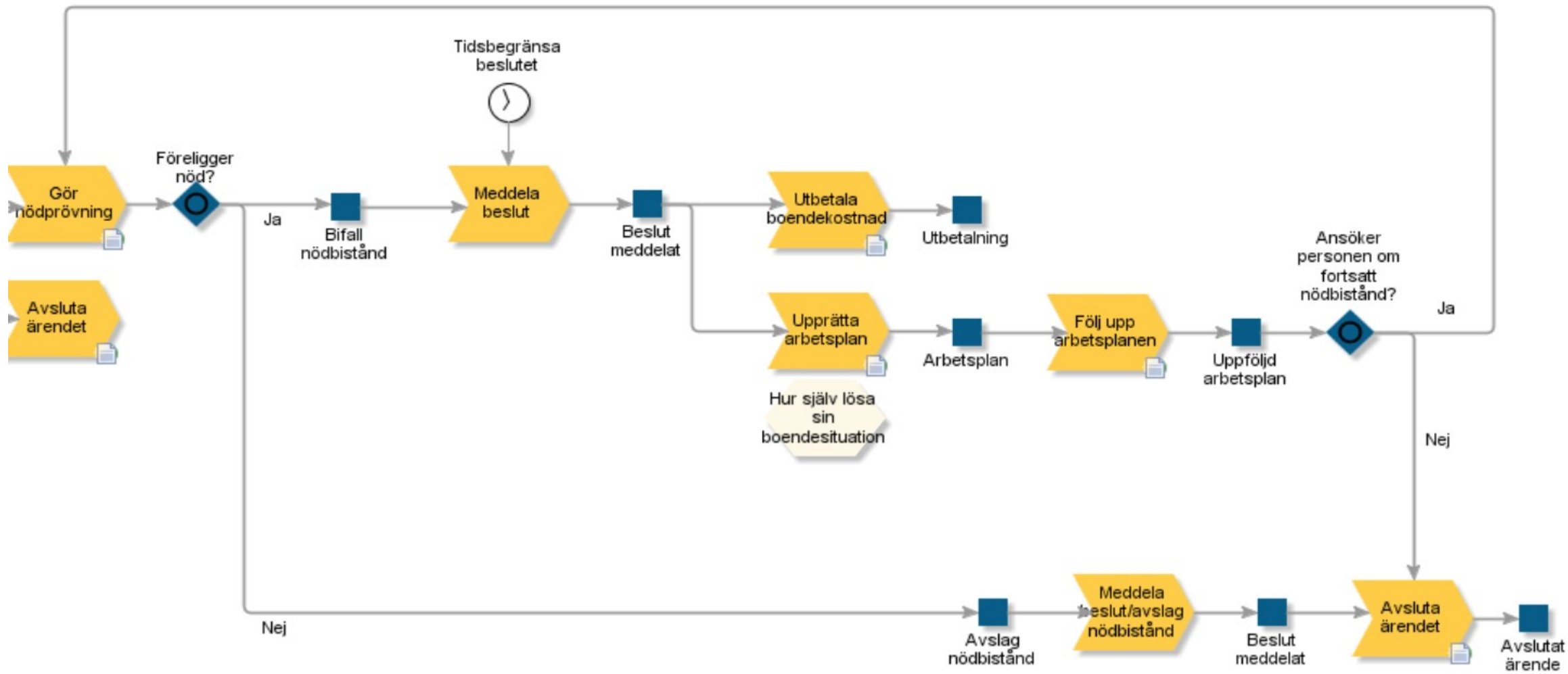
- Nödbistånd till barnfamiljer verkställs alltid genom placering i nödbiståndboende. Detta för att säkerställa att familjernas tillfälliga boende ger barnet en skälig levnadsnivå och att barnfamiljerna inte behöver flytta runt mellan olika tillfälliga boendeanternativ vilket ger en ökad stabilitet och trygghet för barnen.
- Biståndet beviljas som övrigt bistånd – nödbistånd boende särskilda skäl placering – och verkställs genom placering i Nödbistånd boende särskilda skäl placering med boendecoachning (via SPINK). Placeringen ska i första hand ske i egen regi, inom Socialförvaltning Sydväst, Boende och hemlöshet.

Förutom skillnaden i beslutsperiod och verkställighet (utbetalning/placering) följer handläggningen samma process som nödbistånd boende

Processen

Processen

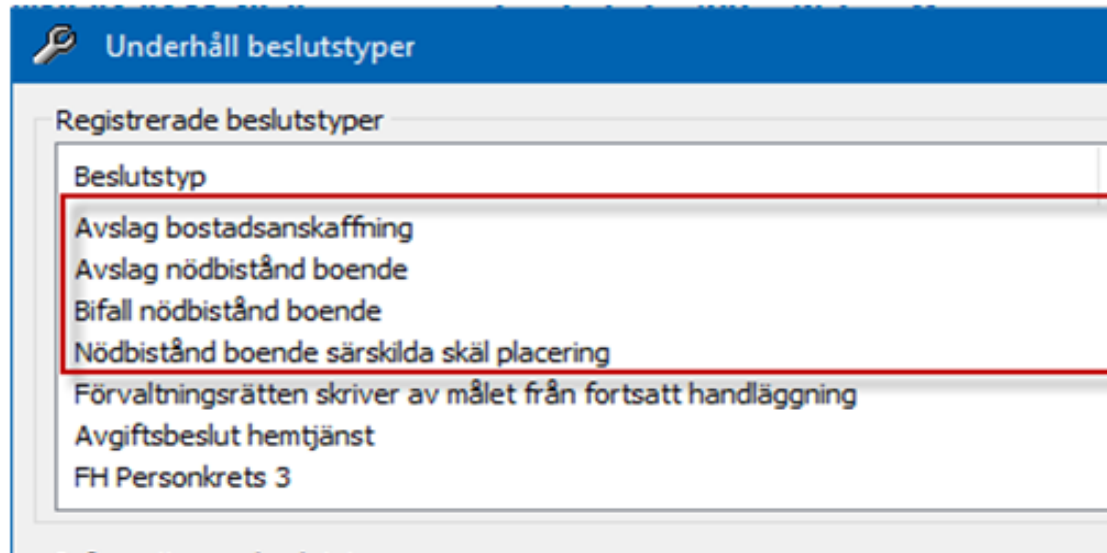
Maxschablon för utbetalning (fr o m 2023-02-01)

- **Enkel rum** (1) 600 kronor/dygn
- **Dubbelrum** (2) 960 kronor/dygn
- **3-bäddsrum** (3) 1 260 kronor/dygn
- **4-bäddsrum** (4) 1 440 kronor/dygn
- **5-bäddsrum** (5) 1 620 kronor/dygn

Därefter läggs **180 kronor på för varje ytterligare person** som ingår i familjen

- Om den enskilde/familjen kan lösa boende till en lägre dygnskostnad betalas den lägre kostnaden ut
- Om det vid uppföljning (när beslutsperioden går ut) framkommer att den enskilde/familjen löst boendet till en lägre kostnad än utbetalt schablonbelopp räknas mellanskillnaden med som schablon för kommande vecka.

Hur ser det ut i Treserva?

- Beslutstyper som stödjer handläggning enligt rutinen
- **Bifall nödbistånd boende**
 - kan fattas i både ekonomiskt biståndsärendet och i övrigt biståndsärendet
 - förvaltningen bestämmer själva vilken enhet som ansvarar för nödbistånd boende
 - verkställs genom utbetalning
- **Nödbistånd boende särskilda skäl placering**
 - kan endast fattas i övrigt biståndsärendet
 - verkställs genom placering
 - (Undantag Etableringsenheten som har båda beslutstyperna i sina ärenden)*
- Lathundar framtagna som stöd
 - datorhjälpen

Barnfamiljer – ingen automatisk rätt till boende

- Alla barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god uppfostran. Vårdnadshavaren har ett ansvar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov blir tillgodosedda. Socialtjänsten ska beakta barnperspektivet och i sin myndighetsutövning ta hänsyn till vilka följder de beslut som fattas får för barnet, utan att för den skull ta över föräldraansvaret för barnet.
- Att vara förälder utgör i sig ingen rätt till bistånd till boende.
- Förälders förmåga att söka bostad på egen hand utgör en del i prövningen på samma sätt som för personer som inte har barn.
- Förälder utan speciella svårigheter att söka bostad på egen hand har inte rätt till bistånd i form av bostad.
- Exempel på speciella svårigheter:
 - stora skulder kombinerat med social problematik
- Om en familj har "god boendekapacitet" är det en indikation på att familjen inte behöver bistånd i form av boende. Exempel på "god boendekapacitet":
 - betalar hyran i tid
 - inte stör sina grannar
 - kan sköta en lägenhet på egen hand utan stöd

Vad är bäst ur ett barnperspektiv?

- en tillfällig boendelösning i Göteborg som innebär oro, trångboddhet och upprepade byten av barnomsorg/skola?
- en permanent boendelösning i mindre kommun med stabil placering i barnomsorg och skola?

Rutinen omfattar även barnfamiljer

- gäller även kravet på att söka bostad i hela Sverige, finns dock vissa undantag (se rättsfall i "Handläggningsstöd nödbistånd boende")
- Om föräldrarna inte följt arbetsplanen kan det vara skäl för avslag om de har fått skäligt rådrom att ordna tak över huvudet på egen hand genom det nödbistånd som redan beviljats
- Alltid individuell prövning!
 - har skäligt rådrom varit tillräckligt?
 - finns det godtagbara skäl att inte söka bostad i hela Sverige?

Barnfamiljer

- Om föräldrarna inte planerat för familjens boendesituation och inte tar aktivt ansvar för att ordna boende till familjen kan det finnas skäl att utreda föräldraförmågan
 - Information lämnas till Barn och unga
- Nödbiståndet för barnfamiljer verkställs alltid genom placering i nödbiståndsboende med boendecoachning inom Socialförvaltning Sydväst, Boende och hemlöshet.
(Placeringsförfrågan till SPINK, beslutstyp Nödbistånd boende särskilda skäl placering)

Inneboende och andrahandsboende

- Om den enskilde/familjen kan lösa sitt akuta behov av tak över huvudet genom att vara inneboende eller genom andrahandsboende hanteras ärendet som nödbistånd boende i max två veckor – **OBS** krävs ett inneboendekontrakt/andrahandskontrakt
- Därefter hanteras eventuell ansökan om bistånd till boendekostnaden som ekonomiskt bistånd
- Den enskilde/familjen måste då folkbokföra sig på adressen och inkomma med giltigt inneboende- eller andrahandskontrakt. Boendekostnaden ska vara relevant i förhållande till den reella hyran för lägenheten (se Göteborgs Stads riktlinje för ekonomiskt bistånd)

- Upprätta en arbetsplan samtidigt som beslut om nödbistånd fattas
- Arbetsplanen ska innehålla hur personen själv ska lösa sin boendesituation och vilka krav som gäller för biståndet:
 - ✓ Söka bostad på egen hand i hela Sverige (finns vissa undantag)
 - ✓ Delta aktivt i boendecoachning
 - ✓ Kunna visa upp kvitto som styrker att använt pengarna till boende
 - ✓ Att arbetsplanen följs upp
 - ✓ Att följsamhet till arbetsplanen är en förutsättning för fortsatt bistånd
- Arbetsplanen följer beslutsperioden (max 7 dagar) och ska därefter följas upp
- Om den enskilde/familjen inte följt arbetsplanen görs en omprövning av biståndsrätten

Stöd i handläggningsprocessen

1. Rutin
2. Förteckning schablonbelopp
3. Checklista för handläggningsprocessen
4. Lathundar för handläggning i Treserva (datorhjälpen)
5. Checklista för egenkontroll

Kontakt

Processledare boendesociala frågor

Karin Jämting

031-366 55 25

karin.jamting@socialhisingen.goteborg.se